

G U V E R N U L R O M Â N I E I
DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

București, Piața Victoriei nr.1, Telefon: 021 316 36 77, Fax: 021 316 36 52

București, 11.10.2013

Nr. 9048/DRP

STIMATE DOMNULE SECRETAR GENERAL,

Vă transmitem, alăturat, **punctele de vedere ale Guvernului** referitoare la:

1. Propunerea legislativă intitulată „*Lege pentru punerea în aplicare a prevederilor art. 9 Justiția al Chartei Europene a Limbilor Regionale sau Minoritare conform Legii de ratificare nr. 282/2007*”, inițiată de domnii deputați Marton Arpad- Francisc și Mate Andras - Levente – UDMR (Plx. 273/2013);

2. Propunerea legislativă intitulată „*Lege privind protecția întreprinzătorului din România*”, inițiată de un grup de parlamentari – PD- L (Plx. 248/2013);

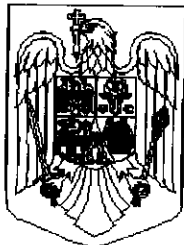
3. Propunerea legislativă intitulată „*Lege de modificare și completare a articolului 77 din Legea Educației Naționale, nr. 1/2011*”, inițiată de un grup de parlamentari – PSD (Plx. 304/2013).

Cu stimă,

MINISTRU DELEGAT PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

MIHAI ALEXANDRU VOICU

DOMNULUI CRISTIAN – ADRIAN PANCIU,
SECRETARUL GENERAL AL CAMEREI DEPUTAȚILOR

GVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

1818
04.10.2013

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Lege pentru punerea în aplicare a prevederilor art. 9 Justiția al Chartei Europene a Limbilor Regionale sau Minoritare conform Legii de ratificare nr. 282/2007*”, inițiată de domnii deputați Marton Arpad- Francisc și Mate Andras-Levente – UDMR (Plx. 273/2013).

I. Principalele reglementări

Prin această inițiativă legislativă se propun următoarele:

1. modificarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, astfel:

- susținerea de către auditorii de justiție, la cerere, a unui examen de cunoaștere a limbii unei minorități naționale la care se referă art. 5 din Legea nr. 282/2007;

- auditorii de justiție care au susținut și trecut un astfel de examen de cunoaștere a limbii unei minorități naționale la care se referă art. 5 din Legea nr. 282/2007, să poată solicita și să obțină, cu precădere,

numirea în funcții la instanțe sau parchete în raza cărora minoritatea respectivă are o pondere semnificativă;

- prevederi de aceeași natură sunt introduse și la numirea în funcția de judecător sau de procuror (definitiv), după promovarea examenului de capacitate;

- în materia promovării la tribunale, curți de apel și la parchete, propunerea legislativă prevede ca la tribunalele și curțile de apel în a căror rază o minoritate națională prevăzută de art. 5 al *Legii nr. 282/2007 pentru ratificarea Cartei europene a limbilor regionale sau minoritare, adoptată la Strasbourg la 5 noiembrie 1992* are o pondere mai mare de 20% să fie numiți și judecători, respectiv procurori care cunosc limba respectivă, cunoaștere dovedită pe baza examenului de cunoaștere a limbii unei minorități naționale la care se referă art. 5 din *Legea nr. 282/2007*.

2. modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, astfel:

- actele procedurale se întocmesc în limba română;

- cererile și alte înscrisuri pot fi depuse atât în limba română, cât și în limba unei minorități naționale prevăzută la art. 5 din *Legea nr. 282/2007*, sarcina traducerii acestora revenind instanței de judecată, fără ca aceasta să implice cheltuieli suplimentare pentru cei interesați;

- cererile și probele, scrise sau orale, nu pot fi considerate ca inadmisibile numai pe motivul că sunt formulate într-o limbă a unei minorități naționale prevăzute în *Legea nr. 282/2007*;

- în scopul garantării drepturilor prevăzute de lege, la judecătoriile, tribunalele și curțile de apel în raza cărora ponderea locuitorilor aparținând unei minorități naționale depășește 20% vor fi numiți, respectiv angajați și judecători, procurori și personal auxiliar care cunosc limba minorității naționale respective într-un număr suficient pentru a garanta funcționarea instanței conform prevederilor legale în vigoare.

3. modificarea de o manieră similară a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

4. modificarea în mod corespunzător a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și a Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Propunerea legislativă este motivată, conform *Expunerii de motive*, de necesitatea eliminării unor deficiențe constatate în practică, în

procedurile judiciare, cu referire la punerea în aplicare a prevederilor art. 9 – Justiția din Carta Europeană a Limbilor Regionale sau Minoritare, ratificată prin Legea nr. 282/2007 – se menționează lipsa de personal care ar garanta dreptul la folosirea limbii materne în justiție, lipsa unor prevederi explicite privind modul de aplicare a art. 5 din legea de ratificare.

II. Observații

1. Referitor la amendarea *Legii nr. 303/2004*, învedereăm că potrivit legii române, în acord cu documentele europene incidente în problemă, selecția și cariera judecătorilor se bazează pe merite, având în vedere evaluările, integritatea, abilitățile și eficiența.

Astfel, conform *Legii nr. 303/2004*, admiterea în magistratură a judecătorilor și procurorilor se face prin concurs, pe baza competenței profesionale, a aptitudinilor și a bunei reputații (art. 12).

De asemenea, promovarea în funcții de execuție la instanțe sau parchete superioare se face exclusiv pe bază de examen sau concurs, inclusiv pentru funcția de judecător la instanța supremă.

Raportat la această împrejurare, nu considerăm oportună modificarea *Legii nr. 303/2004* în sensul propus prin inițiativa legislativă, valorificarea criteriului cunoașterii limbii minorităților naționale cu pondere semnificativă în zona în care funcționează instanța sau parchetul putând avea pondere cel mult, alături de alte criterii, în evaluarea și soluționarea cererilor de transfer ale judecătorilor și procurorilor la alte instanțe sau parchete. Învedereăm că această problemă nu este reglementată primar, prin lege, ci prin regulament adoptat de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii.

2. Referitor la modificarea *dispozițiilor Legii nr. 134/2010 și a Legii nr. 304/2004*, precizăm următoarele:

Constituția prevede la art. 128 alin. (2) – (3) că cetățenii români aparținând minorităților naționale au dreptul să se exprime în limba maternă în fața instanțelor de judecată, în condițiile legii organice și că modalitățile de exercitare a acestui drept, inclusiv prin folosirea de interpreți sau traduceri, se vor stabili astfel încât să nu împiedice buna administrare a justiției și să nu implice cheltuieli suplimentare pentru cei interesați. În acord cu dispozițiile constituționale, *Legea nr. 304/2004* prevede următoarele:

- în cazul în care una sau mai multe părți solicită să se exprime în limba maternă, instanța de judecată trebuie să asigure, în mod gratuit, folosirea unui interpret sau traducător autorizat;

- în situația în care toate părțile solicită sau sunt de acord să se exprime în limba maternă, instanța de judecată trebuie să asigure exercitarea acestui drept, precum și buna administrare a justiției, cu respectarea principiilor contradictorialității, oralității și publicității;

- cererile și actele procedurale se întocmesc numai în limba română;

- dezbaterile purtate de părți în limba maternă se înregistrează, consemnându-se în limba maternă. Obiecțiunile formulate de cei interesați cu privire la traduceri și consemnarea acestora se rezolvă de instanța de judecată până la încheierea dezbaterilor din acel dosar, consemnându-se în încheierea de ședință;

- interpretul sau traducătorul va semna pe toate actele întocmite, pentru conformitate, atunci când acestea au fost redactate sau consemnarea s-a făcut în baza traducerii sale.

Dispozițiile prevăzute de Legea nr. 304/2004 stabilesc că cererile și actele procedurale se întocmesc numai în limba română.

Soluția o regăsim instituită la nivel de principiu, și în art. 18 din noul Cod de procedură civilă.

Această soluție legislativă este menită să dea efectivitate controlului judiciar exercitat de către instanțele de control, precum și rolului judecătorului în aflarea adevărului.

În considerarea acestor principii, precum și a dreptului la un proces echitabil, noul Cod de procedură civilă instituie și reguli privind înscrisurile atașate cererii. Astfel, în cazul în care înscrisurile sunt redactate într-o limbă străină, ele se depun în copie certificată, însoțite de traducerea legalizată efectuată de un traducător autorizat; când nu există un traducător autorizat pentru limba în care sunt redactate înscrisurile în cauză se pot folosi traduceri realizate de persoane de încredere cunoscătoare ale respectivei limbi, în condițiile legii speciale; dacă părțile sunt de acord, judecătorul sau grefierul poate face oficiul de traducător.

Din aceste motive, apreciem că propunerea cuprinsă la art. 3 din propunerea legislativă, vizând instituirea posibilității de depunere a cererilor și a altor înscrisuri în limba minorității naționale nu poate fi susținută.

3. Aceleași observații de fond sunt valabile și în ceea ce privește propunerea de modificare a Legii nr. 135/2010 și a Legii nr. 554/2004, cu

mențiunea suplimentară că, în acest caz, în forma propusă nu se înțelege ce semnifică „*aplicarea în mod corespunzător*” a dispozițiilor art. 12 din *Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală* și a art. 28 alin. (1) din *Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004*.

4. Din examinarea prevederilor art. 9 – Justiția, paragraful 1 din *Carta europeană a limbilor regionale sau minoritare*, ratificată prin *Legea nr. 282/2007*, se poate observa că obligațiile asumate în acest domeniu de părțile semnatare sunt alternative, iar nu în mod necesar cumulative, *Legea de ratificare nr. 282/2007* detaliind modul de aplicare a prevederilor Cartei în ceea ce privește limbile minoritare folosite pe teritoriul României.

Raportat la prevederile actuale existente în *legea procesuală română*, considerăm că acestea sunt în concordanță cu prevederile Cartei și ale legii de ratificare.

5. Unele măsuri propuse prin inițiativa legislativă prezintă în mod clar influențe financiare, însă nu sunt prevăzute și estimările acestora. Spre exemplu, cele referitoare la posibilitatea depunerii cererilor atât în limba română, cât și în limba unei minorități naționale prevăzută la art. 5 din *Legea nr. 282/2007*, sarcina traducerii acestora revenind instanței de judecată, fără ca aceasta să implice cheltuieli suplimentare pentru cei interesați – conform dispozițiilor legale actuale cererile și actele procedurale se întocmesc numai în limba română.

Astfel, nu se respectă dispoziția constituțională, care, la art. 138 alin. (5) din *Constituția României, republicată*, prevede că „*Nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare*”.

În același sens, art. 15 alin. (1) din *Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice*, prevede că „*În cazurile în care se fac propuneri de elaborare a unor proiecte de acte normative a căror aplicare atrage micșorarea veniturilor sau majorarea cheltuielilor aprobate prin buget, trebuie să se prevadă și mijloacele necesare pentru acoperirea minusului de venituri sau creșterea cheltuielilor*”.

Totodată, pentru asigurarea și menținerea disciplinei fiscal-bugetare, evaluarea impactului cheltuielilor și gestionarea eficientă a finanțelor publice pentru a servi interesul public pe termen lung, prin art. 7 din *Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010*, s-a reglementat modul de elaborare a inițiativelor legislative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare. În acest caz, inițiatorii au obligația să prezinte:

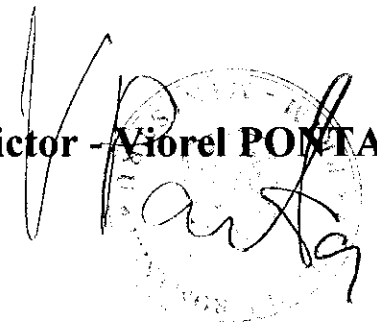
- fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;

- o declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli în strategia fiscal-bugetară.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate la pct. II, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Victor - Viorel PONTA

**DOMNULUI DEPUTAT VALERIU ȘTEFAN ZGONEA,
PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR**